

8.12.2022

Valtionhallinnon kehittämisosasto

Sisältöalue/Innehåll Twinning TAIEX
Säännökset joihin määräysten/ohjeiden antaminen perustuu Stadganden på vilka behörigheten att meddela föreskrifter / anvisningar grundar sig Valtioneuvoston ohjesääntö 11 § ja 17 §
Kohderyhmät / Målgrupper Ministeriöt ja virastot
Voimassaoloaika / Giltighetstid 1.1.2023 alkaen
Kumooa määräyksen (pvm nro) / Upphäver föreskrift (datum, nr) -

OHJE VALTION VIRKAMIESTEN OSALLISTUMISESTA TWINNING- JA TAIEX-TOIMINTAAN

JOHDANTO

Tällä ohjeella valtiovarainministeriö haluaa yhdenmukaistaa Twinning- ja TAIEX-hankkeisiin osallistumisen periaatteita kansallisella tasolla koskien valtionhallinnon virastoja ja henkilöstöä. Ohjetta sovelletaan sen voimaantumisen jälkeen käynnistettäviin hankkeisiin.

Twinning-toiminta on julkisten hallintojen välistä yhteistyötä EU:n jäsenmaiden ja EU:n kumppanimaiden välillä. Euroopan komissio rahoittaa, sääntelee ja koordinoi toimintaa. Twinning-hankkeita toteutetaan eri hallinnonaloilla ja ne soveltuvat erinomaisesti suomalaisen julkisen hallinnon osaamisen vientiin.

Suomi on sitoutunut Twinning-toimintaan osana EU:n ulkosuhteisiin liittyvää yhteis- ja kehitystyötä. Twinning-hankkeilla tuetaan julkisen hallinnon uudistuksia EU:n laajentumis- ja naapurisuuspolitiikan maissa sekä EU:n kansainvälisen kumppanuuden kohdemaissa Aasiassa, Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Twinning-toiminnan tavoitteena on kumppanimaiden hallinnon, instituutioiden ja virkamiesosaamisen kehittäminen, lainsäädännön uudistukset sekä kehityksen ja vakauden edistäminen mm. paikallisia virkamiehiä kouluttamalla ja vertaisoppimalla. Hankkeilla tuetaan EU:n jäsenyyttä hakevia maita EU-jäsenyyssuhteiden vaatimissa uudistuksissa, edistetään kumppanuutta ja yhteiskunnallista vakautta EU:n naapurimaissa sekä kehityspoliittisia tavoitteita globaalisti EU:n yhteisten intressien mukaisesti. Twinning-toiminnalla pyritään vahvistamaan taloudellista ja yhteiskunnallista vakautta sekä oikeusvaltio- ja demokraatiakehitystä kumppanimaissa.

Twinning on konkreettinen keino edistää Suomen ulkopoliittisia tavoitteita. Hankkeet tarjoavat mahdollisuuden lisätä Suomen vaikuttavuutta ja toteuttaa hallitusohjelmaa, ml. Suomen Afrikka-strategia. Suomen valtionhallinnolle Twinning tarjoaa mahdollisuuden valtion henkilöstön kansainvälisen osaamisen kehittämiseen, työnantajakuvan vahvistamiseen ja Suomen hyvän hallinnon viemiseen maailmalle.

Suomi on ollut mukana toteuttamassa Twinning-hankkeita ohjelman alusta, vuodesta 1998, lähtien. Suomessa on useita Twinning-toimijoita. Osa virastoista toimeenpanee hankkeita itse ja osa mahdollistaa asiantuntijoidensa osallistumisen muiden kansallisten toimijoiden tai EU:n jäsenmaiden hankkeisiin. Vuosittain suomalaiset virkamiehet osallistuvat Twinning-toimintaan noin 1500 työpäivän verran. Twinning-toiminnassa mukana oleva virasto ja asiantuntija edustavat hankkeessa jäsenvaltiota.

Twinning-toimintaa säätelee komission laatima Twinning-ohjeisto (nk. manuaali), jota komissio päivittää säännöllisesti. Twinning-ohjeiston mukaisesti yhteistyöhön sovellettavat periaatteet, käytännöt, menettelytavat ja korvaukset koskevat jäsenvaltiota. Twinning-toimintaan osallistumisen ehtoja ja korvauskäytäntöjä ei ole Suomessa säädely muutoin kuin verotuksen osalta tuloverolain (TVL) 76 pykälän 1 momentin 4 a) kohdassa.

TWINNING-OHJEISTON MUKAISET ASiantuntijat, Korvaukset ja Vakuutusturva

Twinning-ohjeiston mukaisesti hankkeeseen sitoutetuilla asiantuntijoilla on oltava palvelussuhde julkiseen hallintoon. Määräaikaisia ja eläkkeellä olevia asiantuntijoita voidaan käyttää tietyin ohjeistossa mainituin rajatuin ehdoin. Yksityisen sektorin asiantuntemusta voidaan käyttää poikkeuksellisesti vain niissä tilanteissa, mikäli tarvittavaa asiantuntemusta ei löydy julkishallinnosta.

Hankkeessa voi olla mukana asiantuntijana useassa eri roolissa. Hankkeelle nimetään projektijohtaja (Project Leader, PL), kumppanimaahan lähtevä neuvonantaja (Resident Twinning Adviser, RTA) ja junioriprojektijohtaja (Junior Project Leader, JPL), mikäli hankkeessa on jäsenvaltioiden välinen kumppanuus. Hankkeen tulosalueille nimetään vetäjät (Component Leader, CL). Lisäksi hankkeessa on useita lyhytaikaisia asiantuntijoita (Short-Term Expert, STE) hankkeen sisällön ja tarpeiden mukaisesti. Hankkeen projektijohtaja ei voi olla määräaikainen tai eläkkeellä oleva virkamies. Asiantuntijatyö on lyhytaikaista (PL, JPL, CL, STE) ja perustuu tehtyihin asiantuntijapäiviin, joita voi olla vaihteleva määrä hankekohtaisesti. RTA-tehtävä on kokoaikainen, eikä RTA voi hoitaa muita tehtäviä samanaikaisesti.

Twinning-hankkeista maksetaan jäsenvaltioille seuraavia ohjeiston (2022) mukaisia korvauksia kattamaan hankkeesta aiheutuneet kulut:

- **Kulukorvaus** (flat daily allowance, FDA) maksetaan lyhytaikaisten asiantuntijoiden Twinning-hankkeessa tekemien työpäivien perusteella. Korvauksen suuruus on 350 € / kumppanimaan hyväksi tehty työpäivä.

- **Toimeentulomääräraha** (daily subsistence allowance, DSA) maksetaan lyhytaikaisten asiantuntijoiden kumppanimaassa viettämien vuorokausien mukaisesti, matka-aika mukaan lukien. Korvauksen suuruus perustuu kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston (DG INTPA) kullekin kumppanimaalle määrittelemiin päivärahoihin (per diem).
- **Hallintokulukorvaus** (Twinning project support cost) maksetaan lyhytaikaisten asiantuntijoiden Twinning-hankkeessa tekemien työpäivien perusteella. Korvaus on suuruudeltaan 136 % kulukorvauksesta (476 € / kumppanimaan hyväksi tehty työpäivä).
- **Välillisten kulujen korvaamiseen tarkoitettu kertakorvaus** (flat rate for indirect costs) on suuruudeltaan 6 % hankkeen suorista kuluista.

Lisäksi hankebudjetista maksetaan mm. matkakulut Twinning-sopimukseen sovitun yksikköhinnan (unit cost for travel allowance) mukaisesti sekä RTA:n palkkakulut sivukuluineen. Twinning-korvausten ei ole tarkoitus tuottaa voittoa virastoille.

Asiantuntija on Twinning-hankkeeseen tai TAIEX-toimintaan osallistuessaan lakisääteisen työtapaturmaturvan piirissä silloin, kun kysymys on palvelussuhteessa tehtävästä virkatyöstä. Tällöin työtapaturmaturva on voimassa sekä kotimaassa että ulkomaanmatkoilla. Kun asiantuntijalla on ulkomaanmatkalle viraston antama matkamääräys, hän kuuluu aina myös valtion matkavahinkoturvan piiriin. Valtion matkavahinkoturva koskee myös niitä valtion viranomaisen itsenäisesti tai kumppanina toteuttamaan EU Twinning-hankkeeseen tai TAIEX-toimintaan osallistuvia asiantuntijoita, joiden palkkio ja kulut maksetaan hankkeen budjetista. Sen sijaan silloin, kun kysymyksessä on muun toimijan hanke, johon asiantuntija osallistuu omalla ajallaan, asiantuntija vastaa itse vakuutusturvastaan hankkeessa toimissaan sekä siihen liittyvillä ulkomaanmatkoilla.

OSALLISTUMINEN TWINNING-HANKKEISIIN

Virasto tai muu komission erikseen rekisteröimä julkisia tehtäviä hoitava toimija (Mandated Body) sitoutuu Twinning-hankkeeseen osoittamalla hankkeeseen tarvittavan määrän omia tai sopimuksen mukaan muiden virastojen tai jäsenvaltioiden asiantuntijoita ja ottaa tämän huomioon oman toimintansa ja taloutensa suunnittelussa.

Osallistumisen vaihtoehdot:

1. Virasto toteuttaa hankkeen itsenäisesti.
2. Virasto toteuttaa hankkeen yhteistyössä yhden tai useamman kansallisen viraston ja/tai jäsenvaltion kanssa, joko johtavana sopimuskumppanina (lead partner) tai juniorikumppanina (junior partner).
3. Virasto mahdollistaa asiantuntijoidensa osallistumisen muiden toimijoiden hankkeisiin.

Virasto linjaa osaltaan Twinning-toimijuudestaan ja osallistumisen tavoista. Viraston Twinning-toimijuus voi perustua pääasiassa oman henkilöstön sitouttamiseen

hankkeisiin tai virasto voi hallinnoida hankkeita sitouttamalla niihin asiantuntijoita useista eri virastoista. Virasto voi myös mahdollistaa henkilöstönsä osallistumisen asiantuntijoina muiden toimijoiden (virastojen tai jäsenvaltioiden) hankkeisiin.

1. Virasto toteuttaa hankkeen itsenäisesti

Viraston toteuttaessa hanketta itsenäisesti suositellaan, että viraston omien lyhytaikaisten asiantuntijoiden (PL, JPL, CL, STE) kumppanimaassa tekemään Twinning-hanketyöhön suhtaudutaan samalla tavalla kuin muuhunkin ulkomailla tehtävään työhön. Työ tehdään virkatyönä. Virasto antaa lyhytaikaiselle asiantuntijalle matkamääräyksen ja maksaa ulkomaanmatkasta aiheutuvat kulut ja korvaukset valtion matkustussäännön mukaisesti. Virasto pidättää itsellään kulukorvauksen, toimeentulomäärärahan, hallintokulukorvauksen ja välillisten kulujen korvaamiseen tarkoitetun kertakorvauksen.

Kotimaassa tehtävä hankkeen suunnittelu-, valmistelu- ja raportointityö tehdään virkatyönä.

2. Virasto toteuttaa hankkeen yhteistyössä yhden tai useamman kansallisen viraston ja/tai jäsenvaltion kanssa, joko johtavana sopimuskumppanina (lead partner) tai juniorikumppanina (junior partner)

Viraston toimiessa sopimuskumppanina yhdessä muiden toimijoiden kanssa Twinning-hankkeessa suositellaan, että viraston omien lyhytaikaisten asiantuntijoiden (PL, JPL, CL, STE) kumppanimaassa tekemään Twinning-hanketyöhön suhtaudutaan samalla tavalla kuin muuhunkin ulkomailla tehtävään työhön. Työ tehdään virkatyönä. Virasto antaa lyhytaikaiselle asiantuntijalle matkamääräyksen ja maksaa ulkomaanmatkasta aiheutuvat kulut ja korvaukset valtion matkustussäännön mukaisesti. Virasto pidättää itsellään kulukorvauksen ja toimeentulomäärärahan. Sopimuskumppanit sopivat keskenään hallintokulukorvauksen ja välillisten kulujen korvaamiseen tarkoitetun kertakorvauksen jakamisesta.

Kotimaassa tehtävä hankkeen suunnittelu-, valmistelu- ja raportointityö tehdään virkatyönä.

3. Virasto mahdollistaa asiantuntijoidensa osallistumisen muiden toimijoiden hankkeisiin

Jos lyhytaikainen asiantuntija (PL, JPL, CL, STE) osallistuu hankkeeseen, jossa hänen oma virastonsa ei ole sopimuskumppanina, tulee hänen ennen hankkeeseen sitoutumistaan saada työnantajaltaan kirjallinen suostumus hankkeeseen osallistumiseen. Hakemuksesta tulee ilmetä hankkeen aihe, arvio hankkeen edellyttämästä työmäärästä kotimaassa ja ulkomailla sekä hankkeen alustava aikataulu.

Asiantuntija osallistuu hankkeeseen kumppanimaassa ja etämissioiden aikana kotimaassa pääsääntöisesti omalla ajallaan. Tässä tapauksessa asiantuntija tekee työnantajalleen sivutoimi-ilmoituksen. Asiantuntijan osallistuessa hankkeeseen omalla ajallaan, maksaa sopimuskumppani kulukorvauksen ja mahdollisen toimeentulomäärärahan asiantuntijalle.

Perustellusta syystä (Valtion yleinen virka- ja työehtosopimus 35§) virasto voi sallia asiantuntijansa osallistua Twinning-hankkeeseen myös palkallisesti tai osittain palkallisesti. Tällöin viraston tulee myöntää asiantuntijalle kokoaikainen tai osittainen palkallinen virkavapaus kirjallisella hallintopäätöksellä. Jos virkamiehelle myönnetään palkallinen virkavapaus, virasto antaa asiantuntijalle Twinning-matkamääräyksen M2-järjestelmässä kumppanimaassa tehtävää hanketyötä varten. Tällöin Twinning-matkat eivät ole valtion matkustussäännön tarkoittamia virkamatkoja eikä niistä muodostu oikeutta matkustussäännön mukaisiin matkakustannusten korvauksiin. Sopimuskumppani maksaa kulukorvauksen ja mahdollisen toimeentulomäärärahan asiantuntijalle.

Virasto voi perustellusta syystä päättää omien asiantuntijoidensa työajankäytöstä ja korvausten maksamisesta myös toisin kuin edellä on ohjeistettu. Päätöksen tulee kuitenkin noudattaa komission Twinning-ohjeistoa. Viraston tulee kaikissa tapauksissa huolehtia siitä, että henkilöstöä kohdellaan Twinning-hankkeissa työajankäytön ja maksettavien korvausten suhteen tasapuolisesti.

Jos asiantuntija osallistuu hankkeeseen virkatyönä tai palkallisella virkavapaalla, johtavan sopimuskumppanin tulisi sopia asiantuntijan viraston kanssa hallintokulukorvauksen ja välillisten kulujen korvaamiseen tarkoitetun kertakorvauksen jakamisesta.

OSALLISTUMINEN TAIEX-TOIMINTAAN

Tämä ohje koskee työajankäytön, kulukorvauksen ja toimeentulomäärärahan osalta myös TAIEX-ohjelmaa. TAIEX-ohjelmalla voidaan toteuttaa lyhytkestoisia asiantuntijavierailuja, seminaareja sekä opintomatkoja. TAIEX-toimilla voidaan tukea kumppanimaiden julkista hallintoa EU-lainsäädännön soveltamisessa ja täytäntöönpanossa, jakaa parhaita käytäntöjä sekä pohjustaa tulevia Twinning-hankkeita. Suomi on ollut aktiivisesti mukana TAIEX-ohjelmassa sen perustamisesta vuonna 1996 alkaen. Vuosittain suomalaiset asiantuntijat käyttävät noin sata työpäivää TAIEX-toimintaan.

Viraston asiantuntijoiden osallistuessa TAIEX-tapahtumiin suositellaan, että toimintaan suhtaudutaan samalla tavalla kuin muuhunkin ulkomailla tehtävään työhön. Työ tehdään virkatyönä. Virasto antaa lyhytaikaiselle asiantuntijalle matkamääräyksen ja maksaa ulkomaanmatkasta aiheutuvat kulut ja korvaukset valtion matkustussäännön mukaisesti. Virasto pidättää itsellään kulukorvauksen ja toimeentulomäärärahan. Perustellusta syystä virasto voi päättää asiantuntijoidensa työajankäytöstä ja korvausten maksamisesta myös toisin.

Osastopäällikkö, ylijhtaja

Juha Sarkio

Yksikönpäällikkö

Juha Madetoja

VN/32498/2022-VM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: